

Reptielen-Amfibieën-Vissen werkgroep van de NHD

Kort verslag activiteiten jaar 2025

Dit jaar was de 'actieve start' van de RAV-werkgroep.

Na enig overleg in 2024 met het bestuur en een informatieavond van RAVON was het de hoogste tijd als werkgroep iets in het veld te gaan ondernemen.

Er liepen al onderzoeken naar de glasaal (projectleider Luc) en naar de zandhagedis (projectleider Theo). Die zijn voor de biologische systematiek maar gelijk ondergebracht in een RAV-werkgroep.

Zaterdag 22 maart stonden we dan met wel 11 personen klaar om aan de Sipkesslag een poelenonderzoek te gaan doen. Dat viel onder het **project Poel & Sloot**, begeleid door Damian. Eigenlijk was het een biotoop-onderzoek waarbij de amfibieën doelgroep waren, maar al het watergewemel werd als bijvangst meegenomen.

Omdat ons 'onderzoekswiel' nog uitgevonden moest worden was het gewoon een samen-op-weggaan project waar door trial & error veel geleerd is. Het materiaal, zoals schepnet groot/klein, emmertjes/bakjes, cuvetten, vergrootglasjes, werd geleend bij het Bezoekerscentrum. ZHL, KNNV, IVN lenen/gebruiken hun materiaal van elkaar. Is heel mooi, soms wat onoverzichtelijk. Voor 2026 hebben we via het Omgevingsfonds (met dank aan Piet) divers nieuw materiaal aangeschaft. Na het labelen kan het door de diverse speurneuzen gebruikt gaan worden.

Als koeien in de lente dartelden we rondom onze eerste poel het 'tankval', waar we gelukkig geen gevaarlijke munitie aantreffen, maar wel de eerste paddensnoeren en een vrouwtje kleine watersalamander. Ook een paar kleine goudvissen werden opgevisst, is een twijfelgevalletje wel/niet leuk, want die eet van de diverse eitjes en larven. In een van de andere zes poelen was er ook al kikkerdril aanwezig. In april, mei en juni zijn de poelen nogmaals bezocht en meerdere soorten larven en adulten van amfibieën en libellen zijn op naam gebracht. De soorten worden ingevoerd in waarneming.nl of een andere nuttige databank.

De sloten bij de Hollemare (ook beheerd door het Zuid-Hollands Landschap) bij Zwartewaal zijn tevens vier keer bezocht. Daar kwamen we onder andere 3- en 10- doornige stekelbaarsjes en karpertjes tegen. Ook snoekjes van een paar cm die je aankeken op een manier van als ik later groot ben

Op Goeree werden nog vijf poelen een keertje bezocht. Daar werden in een poel zowaar meerdere kamsalamanders gevonden (met dank aan Jan-Alewijn voor enig vooronderzoek).

De rugstreeppad is ook nog gemonitord, moet wel vanaf de schemering want dan verraden ze zich met het harde ge-krruu. Veel adulten waren er te horen bij het Vliegveld en de Paddenpoel. Juvenielen kropen later rond het Bakenpad.

De glasaal werd dit jaar elke week bij Gemaal Gorzeman, Oudendoorn en Stellendam (eigenlijk een sluis) met een kruisnet geprobeerd te vangen. Vooral bij laatstgenoemde plek haalden Coen met de 'Overkanters' aardig wat 2-jarige glasaal van zo'n 12 cm omhoog. Bij de andere gemalen wordt de oudere grotere poot-aal gezien.

De zandhagedis was met name vanwege het iets kaler maken van de duinen bij het Inspectiepad redelijk te traceren. Acht keer op stap gegaan om waar te nemen. Behalve dat je het geluk moet hebben om ze te zien, kan je ze soms ook in het gewas horen ritselen.

Ook waren er nog diverse **losstaande activiteiten** onder de paraplu van het ZHL, IVN, KNNV en/of privé, zoals de Dag van de Biodiversiteit, Natuurfestival-Dag, Duinlab-waterdiertjes, onderzoek van paar poldersloten op Voorne, etc.

Eigenlijk is ons onderzoeks-seizoen ongeveer van maart tot juli.

In de herfst is er een minder opvallende gespreide 'najaarstrek', heet de zogenaamde 'dispersie'. Daarbij gaan jonge beestjes op zoek naar nieuwe leefgebieden en er worden overwinter-plekjes gezocht.

Was al met al een heel vruchtbaar en leerzaam jaar, met dank aan de heel trouwe meestal iets minder jonge onderzoekers. Volgend jaar gaan we de boel wat optimaliseren.

En ben je meer geïnteresseerd, of wil je ook actief worden, neem gerust contact op.

Oktober 2025, met vriendelijke groet, namens de RAV-werkgroep

Gerrit Hijbeek , 06-22241294 , werkgroep.rav.hd@gmail.com

omgeving van de Hollemare

in cuvet determineren

groene bastaardkikker

kamsalamander